

PL ISSN 0419-8824

DZIEJE NAJNOWSZE

KWARTALNIK

POŚWIĘCONY

HISTORII

XX WIEKU

3-1980

<http://rcin.org.pl>

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik XII

1980

3

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1980

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Jan Borkowski, Andrzej Czarnik, Marian Marek Drozdowski, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Hanna Jędruszczak, Piotr Łossowski, Waldemar Michowicz, Jan Molenda, Stanisław Sierpowski, Henryk Słabek, Witold Stankiewicz, Jerzy Janusz Terej, Jan Tomicki, Roman Wapiński, Wojciech Wrzesiński, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZ

Stanisława Lewandowska

Adres Redakcji

Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31-02-61
Instytut Historii PAN

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław 1981.
Nakład: 1400 egz. Objętość: ark. wyd. 23,20, ark. druk. 16,63.
Papier druk. sat. kl. IV, 80 g. 70 × 100. Oddano do składania
28 VIII 1980. Podpisano do druku 28 IV 1981. Druk ukończono
w maju 1981. Wrocławska Drukarnia Naukowa. Zam. 2380/80. L-11.
Cena zł 50.—

SPIS TREŚCI

Jan Tomicki — Partie socjalistyczne mniejszości narodowych na progu lat trzydziestych	3
Andrzej Kaźmierczak — Międzynarodowe znaczenie funta szterlinga przed drugą wojną światową	23
Czesław Bakunowicz — Ogłoszenia drobne „Nowego Kuriera Warszawskiego” i „7 dni” jako przejaw życia codziennego okupowanej Warszawy	47

MISCELLANEA

Stanisław Dąbrowski — Od Szaleja do Czołgosza. Obraz z życia Polaków w Buffalo u progu XX wieku	79
---	----

MATERIAŁY

Schemat organizacyjny SZP — ZWZ-AK 1939—1945 — Jadwiga Kijewska, Antoni Sanojca	89
Egzemplarze druków „Akcji N” w aktach gestapo w Wiedniu — Stanisława Lewandowska	205

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

J. Wiśtock, Konkordat polski z 1925 roku. Zagadnienia prawno-polityczne — Witold Żarnowski	219
E. Rafalski, Polityka Watykanu w przededniu II wojny światowej — Zofia Waszkiewicz	222
M. Clauss, Die Beziehungen des Watikans zu Polen während des 2. Weltkrieges — Czesław Madajczyk	228
R. C. Lukas, The Strange Allies. The United States and Poland, 1941—1945 — Longin Pastusiak	232
F. Pingel, Häftlinge unter SS-Herrschaft. Widerstand, Selbstbehauptung und Vernichtung im Konzentrationslager — Krzysztof Dunin-Wąsowicz	235
T. Zeldin, France 1848—1945 — Andrzej Kwilecki	238
B. Pasierb, Życie polityczne Dolnego Śląska 1945—1950 — Zenobiusz Kozik	243
Odbudowa Warszawy w latach 1944—1949 — Tomasz Strzembosz	252

LISTY DO REDAKCJI

Krzysztof Kawalec — W sprawie artykułu Czerniakiewicza	257
Jan Czerniakiewicz — Odpowiedź na list K. Kawalca	257
Alfred Konieczny — W sprawie artykułu W. Suleji	258
Marek Andrzejewski — Jeszcze kilka uwag o recenzowanych w „Dziękach Najnowszych” pracach dotyczących Wolnego Miasta Gdańska	261

СОДЕРЖАНИЕ

Ян Томицки — Социалистические партии национальных меньшинств в начале тридцатых годов	3
Анджей Казимерчак — Международное значение фунта стерлингов до второй мировой войны	23
Чеслав Бакунович — Мелкие объявления в „НКВ” и „7 Дней” как проявление будничной жизни в оккупированной Варшаве	47

РАЗНОЕ

Станислав Домбровски — Картина жизни поляков в Буффало у порога XX века	79
---	----

МАТЕРИАЛЫ

Организационная схема Службы Победы Польши, Союза Вооруженной Борьбы и Армии Крайовой — Антони Санойца, Ядвига Киевска	89
Экземпляры печатных изданий „Акции Н” в документах гестапо в Вене — Станислава Левандовска	205

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

ПИСЬМА В РЕДАЦИЮ

CONTENTS

Jan Tomicki — Socialist Parties of National Minorities at the Beginning of the 1930s	3
Andrzej Kaźmierczak — International Position of Pound Sterling Before World War II	23
Czesław Bakunowicz — Small Advertisements in the „Nowy Kurier Warszawski” and „Siedem Dni” as Manifestations of Everyday life in Occupied Warsaw	47

REVIEWS

LETTERS TO THE EDITORS

TABLE DES MATIÈRES

Jan Tomicki — Les partis socialistes des minorités nationales au seuil des années trente	3
Andrzej Kaźmierczak — L'importance internationale de la livre sterling avant la Seconde Guerre mondiale	23
Czesław Bakunowicz — Les petites annonces dans les „NKW” et „7 Dni” en tant que manifestation de la vie quotidienne de Varsovie sous l'occupation nazie	47

MISCELLANEA

Stanisław Dąbrowski — L'image de la vie des Polonais à Buffalo au seuil du XX ^e siècle	79
---	----

DOCUMENTS

La structure des organisations clandestines: le Service de la Victoire de Pologne, l'Union de la Lutte Armée Nationale — Antoni Sanojca, Jadwiga Kijewska	89
Les exemplaires des imprimés de l'„Action N” dans les documents de la Gestapo à Vienne — Stanisława Lewandowska	205

CRITIQUE ET ANALYSE DES LIVRES

CORRESPONDANCE

INHALTSVERZEICHNIS

Jan Tomicki — Die sozialistischen Parteien der nationalen Minderheiten an der Schwelle der dreissiger Jahre	3
Andrzej Kaźmierczak — Die internationale Bedeutung des Pfund Sterling vor dem Zweiten Weltkrieg	23
Czesław Bakunowicz — Kleine Anzeigen des „Nowy Kurier Warszawski“ (Neuer Warschauer Kurier) und der „7 dni“ („Sieben Tage“) als Anzeichen des täglichen Lebens im okkupierten Warschau	47

MISZELLANEEN

Stanisław Dąbrowski — Von Szalej bis Czołgosz. Ein Bild des Lebens der Polen in Buffalo an der Schwelle des XX. Jahrhunderts	79
--	----

MATERIALIEN

Das Organisationsschema Dienst für den Sieg Polens — Verband Bewaffneter Kämpfer — Heimatarmee 1939—1945 — Jadwiga Kijewska, Antoni Sanojca	89
Druckexemplare der „Aktion W“ in den Akten der Gestapo in Wien — Stanisława Lewandowska	:205

Warunki prenumeraty

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach:

- do dnia 25 listopada na I półrocze roku następnego i na cały rok następny,
- do 10 czerwca na II półrocze roku bieżącego.

Cena prenumeraty:

półrocznie 100.— zł

rocznie 200.— zł

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje, organizacje wszelkiego rodzaju zakłady pracy zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”, w miejscowościach, w których nie ma Oddziałów RSW — w urzędach pocztowych.

Czytelnicy indywidualni opłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch” Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie nr 1153-201045-139-11.

Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zleceniodawców instytucji i zakładów pracy.

Sprzedaż numerów bieżących i archiwalnych

- w Księgarni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN; płatność gotówką, przelewem lub za zaliczeniem pocztowym. Adres: OR PAN, Pałac Kultury i Nauki, 00-901 Warszawa, konto PKO 15-912 I Oddział Warszawa,
- w PPDK Księgarni Ossolineum nr. Wr. 93-009 Rynek 8, 50-106 Wrocław, konto NBP IV O/M Wrocław 93044-55.

Orders for this periodical from abroad can be placed with „Ars Polona”, Krakowskie Przedmieście 7, 00-068 Warszawa, Poland or with

- Kubon Sagner, Inhaber Otto Sanger D8 München 34, Postfach 68, Bundesrepublik Deutschland;
- EarlsCourt Publications Ltd., 130 Shepard Bush Centre, London W 12, Great Britain;
- Licosia Commissionaria Sansoni, Via Lamarmora 45, 50 121 Firenze, Italy.

Indeks: 35568